

Transkrypcja wideo: Konferencja Wielkie Wyzwanie: Energia

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza – prowadzący konferencję:

Dzień dobry, nazywam się Patryk Kuniszewicz, jestem dziennikarzem Polskiego Radia. Dzisiaj mam przyjemność w imieniu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju spotkać się z państwem i poprowadzić to niezwykle spotkanie, które dotyczyć będzie wielkiego tematu, "Wielkiego Wyzwania: Energia". My dzisiaj powiemy państwu o projekcie, który jest nietypowy, wyjątkowy, nietuzinkowy, a to dlatego, że jest pierwszym tego typu projektem w Polsce. Może na samym początku wspomnę, że do wygrania jest okrągły milion złotych! A zwycięzcy "Wielkiego Wyzwania: Energia" oczywiście zapiszą się złotymi głoškami na kartach historii. Ale jest jeszcze jeden poważny powód, o którym warto wspomnieć przy okazji "Wielkiego Wyzwania: Energia", bowiem gra toczy się o rewolucję na polskim rynku energii wiatrowej.

Dzień dobry, witam serdecznie, to będzie tematem naszego dzisiejszego spotkania. Razem ze mną dzisiaj będą: pani Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, ale będą także eksperci Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, wybitni fachowcy, którzy po pierwsze, przybliżą nam ideę "Wielkiego Wyzwania: Energia", a także opowiedzą o projektach proekologicznych, jeżeli chodzi o działania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Będziemy mieli też gości specjalnych. I to, co najważniejsze, omawiane dzisiaj inicjatywy są finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w związku z tym, o tym też dzisiaj wspomnimy i do tego się odniesiemy.

Teraz już przedstawię moich wyjątkowych znamienitych gości. A są nimi dzisiaj: pani Małgorzata Szczepańska, Dyrektor Departamentu Programu Wsparcia Innowacji i Rozwoju. Dzień dobry, widzimy się i słyszymy?

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR:

Tak, dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzący konferencję :

Dzień dobry, pani dyrektor jest online. Jest z nami również pan Przemysław Kurczewski, Zastępca Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Dzień dobry.

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępca dyrektora NCBR:

Dzień dobry.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję - prowadzący konferencję:

Pan Wojciech Racięcki, Dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Dzień dobry.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzący konferencję:

A także Pan Maciej Malski-Brodzicki, koordynator pierwszego w Polsce "Wielkiego Wyzwania: Energia". Dzień dobry.

Wypowiedź Wojciech Racięckiego - dyrektora Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Dzień dobry.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzący konferencję:

No i są oczywiście goście specjalni, ja już ich widzę na monitorze, Ola i Piotr Stanisławscy, hej! Widzimy się? I słyszymy.

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Tak, tak. Cześć! Dzień dobry, witamy wszystkich.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzący konferencję:

Oczywiście nasi ambasadorzy i chyba najbardziej rozpoznawana para naukowa w Polsce, autorzy bloga „Crazy Nauka”. Słyszemy się? Wszystko jest okej?

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Wszystko jest okej, bardzo nam miło, miło, że nas zaprosiłeś do tego programu.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzący konferencję:

Cieszę się, zawsze spotykamy się w studiu radiowym, a teraz tutaj, podczas tego "Wielkiego Wyzwania: Energia". Do was jeszcze wrócę, a państwa oficjalnie już teraz zapraszam na nasze spotkanie.

Ciąg dalsza wypowiedzi Patryka Kuniszewicza - prowadzący konferencję:

Z pierwszym pytaniem zwrócę się do pani Małgorzaty Szczepańskiej, Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, dlatego że przyjęta przez Unię Europejską inicjatywa Zielonego Ładu zakłada osiągnięcie przez kraje członkowskie tej neutralności klimatycznej w roku. I teraz proszę nam powiedzieć, czy Fundusze Europejskie pomogą nam w tym?

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR:

Tak, oczywiście, że nam pomogą. Ja po pierwsze witam państwa bardzo serdecznie, wszystkich obecnych na dzisiejszym evencie, spotkaniu i też chciałam pogratulować i podziękować NCBR-owi inicjatywy takiego spotkania i informowania o tym, jak dużo dobrych rzeczy się dzieje w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, jak dużo dobrych rzeczy jest finansowanych z Funduszy Europejskich z programu "Inteligentny Rozwój", bo to Wielkie Wyzwanie, o którym dzisiaj będziemy rozmawiali i które dzisiaj będziemy prezentowali jest właśnie finansowanym z Funduszy Europejskich z programu "Inteligentny rozwój". Więc my już teraz staramy się przygotować do tego, żeby pobudzać przedsiębiorczość, zapraszać przedsiębiorców do tego, żeby rozwijali nowe, czyste technologie i oczywiście fundusze już teraz służą temu celowi. A w przyszłej perspektywie będą jeszcze wzmocniać ten przekaz, ponieważ obecnie teraz konsultujemy projekt umowy partnerstwa, trwają intensywne konsultacje prowadzone przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, to jest umowa, w ramach której przewidujemy to, jak będą fundusze inwestowane w perspektywie - w poszczególne obszary. I na pewno takimi dwoma bardzo istotnymi obszarami, to jest obszar innowacji prac badawczo-rozwojowych, jak również obszar szeroko rozumianych czystych technologii, technologii niskoemisyjnych, które będą finansowane w ramach celu polityki drugiego, czyli celu, który ma wspierać właśnie osiągnięcie tejże neutralności klimatycznej. To są bardzo ważne obszary, które mają służyć temu, żeby przedsiębiorcy, ale też naukowcy we współpracy z przedsiębiorcami wypracowali szereg nowych innowacyjnych technologii, tak zwanych czystych technologii. To, na czym nam zależy, to żeby oprócz opracowania tych technologii one zostały również wdrożone do życia gospodarczego. W ramach tej inicjatywy,

o której dzisiaj rozmawiamy, celem jest właśnie stworzenie nowych rozwiązań dotyczących... dotyczących czystych oczyszczalni, czy też związanych z szeroko rozumianą energetyką. To, co należałoby również podkreślić, to jest sposób realizacji tych przedsięwzięć, bo nie jest to.. on jest również innowacyjny, ponieważ NCBR w ramach swoich szerokich możliwości wykorzystuje inicjatywę zamówień innowacyjnych, czyli NCBR z jednej strony wskazuje obszary, w których należałoby inwestować, ale z drugiej strony jest również takim podmiotem zamawiającym.

Obecnie w formule tych zamówień innowacyjnych, które są ukierunkowane na wsparcie czystej energetyki, wsparcie wszystkich technologii niskoemisyjnych w programie "Inteligentny Rozwój" skierowaliśmy środki, ponad pół miliarda złotych i wszystkie te inicjatywy będą właśnie skierowane na realizację tych ambitnych celów. I to, o czym już mówiłam, mają one doprowadzić nie tylko do wypracowania tych nowych technologii, ale również do ich wdrożenia. W przyszłym programie i w przyszłej perspektywie również przewidujemy znaczące środki, które mają wspierać nowe czyste technologie. Oprócz tego, że będziemy zapewne kontynuować takie inicjatywy jak Wielkie Wyzwanie, czyli realizować projekty w ramach zamówień innowacyjnych, będziemy również mieli ścieżki dla przedsiębiorców, którzy będą chcieli indywidualnie w ramach swoich projektów badawczo-rozwojowych w sposób szczególny rozwinąć obszar tak zwanych Zielonych Technologii, czy to będzie związane z wypracowaniem tych nowych Technologii Zielonych, czy też na przykład ze zmianą sposobu funkcjonowania swojego przedsiębiorstwa tak, aby ono było bardziej przyjazne środowisku, żeby sprzyjało wszystkim aspektom związanym z poprawą klimatu, żeby właśnie było niskoemisyjne i żeby było.. na przykład też sprzyjało idei gospodarki obiegu zamkniętego, bo wszystkie te obszary przyczyniają się do tego, że jako gospodarka będziemy coraz bardziej neutralni klimatycznie. To, co chciałam jeszcze powiedzieć, to przyszły program, który będzie następcą programu "Inteligentny Rozwój", będzie to program "Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki". Już teraz planowana kwota funduszy, które będą skierowane na badania i rozwój, to jest około miliardów euro. Jednocześnie z tej kwoty, około milionów euro będzie skierowana właśnie na rozwój Zielonych Technologii, na podnoszenie świadomości przedsiębiorców, na inwestowanie w te nowoczesne przyjazne środowisku rozwiązania. Tak że niewątpliwie Fundusze Europejskie już teraz sprzyjają

osiągnięciu tego celu neutralności klimatycznej, ale przyszła perspektywa będzie dużo bardziej bogata, jeśli chodzi o realizację tych celów.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Pani dyrektor, bo wydaje mi się, że bezsporne jest to, że Fundusze Europejskie bardzo przyczyniają się do rozwoju naszego kraju i myślę, że większość z nas spotkała się z projektami, czy to infrastrukturalnymi, czy społecznymi w ramach oczywiście Funduszy Europejskich, ale w nawiązaniu do tego, co pani przed chwilą powiedziała, ja mam pytanie, jak my możemy spożytkować Fundusze Europejskie właśnie konkretnie w działaniach proekologicznych?

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR:

Myślę, że dobrym tutaj przykładem jest łączenie, to, co się teraz dzieje w NCBR-ze, to jest łączenie tej sfery badawczo-rozwojowej z wypracowaniem tych technologii proekologicznych. Tak, temu też będziemy starali się.. Tak będziemy też starali się zaadresować ten problem w przyszłym programie "Nowoczesna Gospodarka", bo przedsiębiorcy, którzy będą chcieli skorzystać z Funduszy Europejskich, będą chcieli rozwijać swoją działalność badawczo-rozwojową, będą mieli jednocześnie możliwość wybrania tego obszaru, który będzie się wiązał z technologiami proekologicznymi, będą mieli możliwość dofinansowania również w ramach swoich projektów badawczo-rozwojowych nie tylko wypracowania tych technologii, nie tylko sfinansowania prac rozwojowych nad tą technologią, ale również wdrożenia wyników tych prac, a przede wszystkim też sfinansowania różnego rodzaju usług doradczych w zakresie czy ekoprojektowania, czy uzyskania odpowiednich certyfikatów, tak, żeby te wypracowane technologie były... no właśnie też bardzo przyjazne środowisku. Taką możliwość takiego bardzo elastycznego planujemy, aby w przyszłym programie przedsiębiorca, który będzie chciał inwestować, czy to samodzielnie, czy to właśnie we współpracy z sektorem nauki w rozwiązania proekologiczne, nie musiał tego szukać w bardzo różnych instytucjach, tylko w jednym

miejsu, czy to w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, czy w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach pewnego modułu mógłby wybrać sobie właśnie takie dodatkowe środki, które wiązałyby się z rozwojem tych proekologicznych technologii i proekologicznych rozwiązań, więc tak jak powiedziałam, jedno źródło to jest cały czas kontynuacja tego typu "Wielkich Wyzwań" czy rozwiązań i instrumentów, które będą służyły realizacji wielkich ambitnych wyzwań związanych w ogóle z wypracowaniem bardzo dotychczas niestosowanych nowych metod, nowych technologii i urządzeń. Ale z drugiej strony również będziemy starali się wzmacniać ten aspekt proekologicznej działalności przedsiębiorców przez to, że jeśli będą chcieli inwestować w innowacyjne rozwiązania, będą chcieli inwestować w działalność badawczo-rozwojową, to takim elementem dodatkowym, z którego będą mogli skorzystać, właśnie będzie element zazielenienia ich działalności, w ramach którego będą mogli również zmienić trochę formułę swojej działalności i ukierunkować ją na bardziej ekologiczne tory.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Dziękuję bardzo za odpowiedź, a z panią dyrektor jeszcze się usłyszymy i zobaczymy. Będzie do dyspozycji państwa w sesji pytań i odpowiedzi, tak że dziękuję bardzo pani dyrektor.

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektor Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR:

Dziękuję. Czekam na pytania, jestem bardzo ciekawa pytań, które dzisiaj padną.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

To już za moment, a teraz zapytam pana Przemysława Kurczewskiego, Zastępcę Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Może zacząłbym od tego, żeby pan nakreślił taką ogólną działalność Centrum.

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępca dyrektora NCBR:

Dzień dobry państwu. NCBR, czyli Narodowe Centrum Badań i Rozwoju od ponad dekady działa na rzecz polskich innowacji wspierając rodzime firmy w kreowaniu rozwiązań jutra. A tak naprawdę w ciągu tych lat NCBR wsparł polską innowację czy polskich innowatorów miliardami złotych. Gdybym miał opowiadać tutaj o przykładach wdrożonych innowacji, to byśmy musieli na dłużej tutaj posiedzieć tak naprawdę. Natomiast zapraszam na stronę internetową NCBR-u, tam są takie przykłady sukcesów naszych beneficjentów bardzo obrazujące to, jakie jest spektrum tych innowacji, jak bardzo kreatywni są polscy przedsiębiorcy i naukowcy. A więc takie przykłady, które przemawiają do mojej wyobraźni, to na przykład bioniczna proteza ręki albo system wykrywania i śledzenia dronów, albo robot edukacyjny wspomagający dzieci w nauce programowania, pewnie sam powinienem skorzystać, czy miejski pojazd o napędzie elektrycznym, to są rzeczy, które mogą tylko zobrazować spektrum tych różnych innowacji, które mają miejsce, są wspierane od wielu, wielu lat przez NCBR. Natomiast to, co się nowe dzieje, w pewnym sensie nowe w NCBR-ze, to jest przygotowana przez nas i wdrażana w tej chwili nowa strategia budowania obecności Rzeczypospolitej czy Polski w przyszłości, w przyszłych technologiach, w nowoczesnych technologiach.

Chcemy nie tylko wspierać te technologie i naszych innowatorów, ale także być w sercu tego ekosystemu, tak że w wybranych obszarach chcielibyśmy też być troszeczkę takim inicjatorem pewnych innowacji. Tak też w tej chwili pracujemy i już wdrażamy pierwszy taki projekt o nazwie Ideas, to jest centrum badawczo-rozwojowe, które będzie się specjalizować w sztucznej inteligencji, która no niewątpliwie jest jednym z takich elementów, które będzie elementem sukcesu jakiegokolwiek ekonomii w przyszłości i ma zastosowanie w naprawdę wielu dziedzinach życia. No i oczywiście rzecz, która jest teraz kluczowa i związana z dzisiejszym spotkaniem, to jest Zielony Ład czy Ekonomia, w ramach której przygotowaliśmy pierwsze przedsięwzięcia. Trzy zaczynają już być wdrażane. Dyrektor Racięcki o tym powie trochę więcej. Tak więc staramy się też być aktywni w kreowaniu tej przyszłości, nowych technologiach i w tym, czym Polska będzie słynęła, mam nadzieję, w przyszłości. Co nie zmienia faktu, że w międzyczasie wykonujemy to, z czego jesteśmy znani i kochani, czyli na przykład Szybka Ścieżka, nawet w tym tygodniu będzie ogłoszony konkurs. Planowanych jest

około . w tym roku, tak że biorąc pod uwagę, że jest luty, to się będzie działo, nudy nie będzie.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Będzie się działo, ale właśnie gdybym chciał dopytać o te działania proekologiczne i na przykład projekty z zakresu innowacji dla środowiska.

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępcy dyrektora NCBR:

Projekty z zakresu technologii wspierających, można powiedzieć dzisiaj Zielony Ład, ale z zakresu środowiska miały miejsce już wcześniej w ramach na przykład Szybkiej Ścieżki, projekty, które były proekologiczne, mamy też już podpisane przedsięwzięcie jak na przykład z województwem śląskim, dotyczącym świeżego powietrza, tak że te rzeczy się działy, to że teraz się koncentrujemy na Zielonym Ładzie i tym, co będzie wymagało od Polski i tak naprawdę, jeżeli chodzi o Ekonomię , to jest to, co stanowi pewien fokus naszych programów. Natomiast tak jak te osiem przedsięwzięć, które już wdrażamy, to oczywiście jest ten kluczowy i najbardziej znany, i ten, o którym dzisiaj rozmawiamy, przedsięwzięcie związane z Wielkim Wyzwaniem, a które jest rozpoczęte, aktywne zespoły, bardzo duża kreatywność i niesamowite pomysły, także szczerze mówiąc czekamy bardzo na efekty kolejnych rund tego projektu.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Osiem przedsięwzięć, "Wielkie Wyzwanie: Energia", do tego zaraz jeszcze przejdziemy, ale teraz chciałbym się zwrócić do pana Wojciecha Racięckiego, bo skoro mówimy o tej neutralności klimatycznej roku , no to właśnie, grudnia roku został ogłoszony taki dokument przez Komisję Europejską o nazwie "Europejski Zielony Ład dla Unii Europejskiej i jej Obywateli". I teraz pytanie, jak działalność Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wpisuje się właśnie w ten cel?

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Jesteśmy świadkami generalnej, fundamentalnej zmiany całej gospodarki światowej. Nasza cywilizacja jak dotąd bazowała i bazuje na paliwach kopalnych, to dzięki paliwom kopalnym lat temu ludzie mogli zrezygnować z pracy fizycznej, ruszył rozwój. Niemniej jednak ten rozwój cywilizacji, który jesteśmy.. w tym komforcie, w jakim żyjemy, jest bardzo uzależniony od paliw kopalnych, jak się spojrzy na wykres wzrostu gospodarczego i wykres ilości wydobywanych surowców czy paliw kopalnych, te wykresy są bardzo podobne, to znaczy, że nasz komfort, nasz styl życia, to wszystko, co mamy dookoła, bardzo bazuje na paliwach kopalnych, im większy komfort mamy, tym więcej musimy wydobywać. Oczywiście taka gospodarka ma swoje negatywne konsekwencje, znamy te prognozy, do czego taka gospodarka prowadzi. I oczywiście w tej chwili polityka gospodarki, obiegu zamkniętego zgodna z Zielonym Ładem Unii Europejskiej zmienia te zasady fundamentalnie, to znaczy dalej mówimy: Chcemy rozwój, chcemy komfort życia, chcemy, aby wszystkie te rzeczy, które dzisiaj mamy, były zachowane, ale w zupełnie inny sposób, w zupełnie nowy sposób. Bazując na paliwach odnawialnych, na energii odnawialnej i na surowcach, które krążą w obiegu zamkniętym zarówno w rolnictwie, jak i w przemyśle, to jest fundamentalna zmiana wszystkich zasad gry.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

To tyle, jeżeli chodzi o ten Zielony Ład i neutralność klimatyczną roku, ale skoro pan dyrektor wspomniał o ośmiu przedsięwzięciach, to proszę coś więcej o tym opowiedzieć.

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

My tworząc osiem przedsięwzięć zgodnych z polityką Zielonego Ładu, wzięliśmy na warsztat takie podstawowe potrzeby ludzi w zakresie mieszkalnictwa, w zakresie energii, w zakresie jedzenia, w zakresie czystego powietrza czy czystej wody i stworzyliśmy programy, które te

wszystkie potrzeby ludzi starają się zapewnić w nowy sposób, przy pomocy nowych technologii. I naszym zdaniem ta zmiana systemowa, która następuje na całym świecie jest olbrzymią szansą dla polskiego przemysłu, dla polskiej gospodarki, dla polskich przedsiębiorstw, żeby się w tę transformację wpisać i właśnie po to są te przedsięwzięcia, żeby zastymulować rynek w tych kierunkach, dając szansę polskim firmom, polskiemu eksportowi.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

A jeżeli chodzi o te osiem przedsięwzięć, mających na celu zmianę reguł gry w polskiej gospodarce, to które już zostały ogłoszone i jak można się włączyć?

Wypowiedź dyrektora Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju uruchomiło trzy pierwsze przedsięwzięcia, jest to: Innowacyjna Biogazownia, Oczyszczalnia Przyszłości i Budownictwo Efektywne Energetycznie i Procesowo. Te konkursy zostały już uruchomione. W tym kwartale, no może na początku drugiego kwartału, uruchomimy kolejnych pięć przedsięwzięć, to będzie: Elektrociepłownia Przyszłości, Magazynowanie Energii Elektrycznej, Systemy Magazynowania Energii Elektrycznej, Systemy Magazynowania Energii Ciepło-Chłód, Systemy Domowej Retencji i Wentylacja dla Szkół i Domów.

W ramach tych przedsięwzięć wykonawcy, polscy przedsiębiorcy będą wykonywali nowe technologie, ale też w ramach tych przedsięwzięć my chcemy zakończyć projekty wybudowaniem demonstratorów tych technologii po to, aby udowodnić, że te technologie są możliwe i też pokazać taki wzór dla rynku, w jaki sposób te technologie pracują, żeby cały rynek mógł się stymulować według tych wzorców. Czyli w ramach projektów powstanie Oczyszczalnia Przyszłości, oczyszczalnia, która ze ścieków będzie produkowała surowce, które będą mogły być wykorzystywane w rolnictwie, która będzie produkowała czystą wodę, która będzie mogła być wykorzystana w mieście do potrzeb komunalnych czy do potrzeb przemysłowych. To jest bardzo ważne w kontekście suszy w Polsce, która następuje. A woda,

która będzie oddawana do zbiornika... chociaż zakładamy, że przynajmniej połowa wody musi wrócić do... tak chcemy zacząć ten projekt, że połowa wody wraca do zastosowań, do obiegu wtórnego. Natomiast ta woda, która będzie oddawana do zbiornika, będzie oczyszczona również z wszystkich pestycydów, mikrozanieczyszczeń, farmaceutyków i tak dalej, bo te zanieczyszczenia bardzo szkodzą środowisku naturalnemu.

Kolejne projekty będą miały swoje demonstratory, w ramach projektu Innowacyjnej Biogazowni zbudujemy system, który będzie efektywnie produkował biometan z bardzo szerokiej gamy odpadów. Polska ma olbrzymi potencjał rozwojowy, myśli nawet o ośmiu miliardach metrów sześciennych biometanu rocznie, to jest 40% potrzeb Polski, jeśli chodzi o gaz, więc ta Innowacyjna Biogazownia będzie produkowała czysty biometan z bardzo szerokiej gamy produktów odpadowych, zarówno z rolnictwa, jak i z odpadów komunalnych. Będzie bezodorowa, czyli taka, która nie będzie powodowała kosztów środowiskowych. Będzie znowu automatyczna w dużej mierze. Chcemy w kolejnym projekcie, w projekcie Budownictwa Efektywnego Energetycznie i Procesowo chcemy postawić demonstratory, które będą pokazywały technologie budowy domów w sposób efektywny, szybki, czyli gdy cały dom budowany jest w fabryce, gdzie przygotowują się całe moduły do budowy, łącznie z całym wyposażeniem wewnętrznym, z instalacjami, tak żeby ten proces budowy na placu budowy był bardzo szybki i skuteczny, ale również, żeby te nowe budynki były bardzo efektywne energetycznie, żeby produkowały więcej energii niż mieszkańcy potrzebują na wszystkie potrzeby: energii elektrycznej, ogrzewania, ciepłej wody użytkowej czy klimatyzacji, były w dużej mierze z surowców wtórnych i zapewniały mieszkańcom wodę w 50%, może w 80% z wody deszczowej, były z niskim śladem węglowym. Chcemy postawić takie budynki demonstracyjne jednorodzinne, wielorodzinne, a również senioralne. Przy okazji pokazując też, jak ten temat budownictwa senioralnego jest ważny. Powiem tylko, że ludzie starsi dzisiaj mieszkają w za dużych domach, często nieprzystosowanych, koszty ogrzewania powodują smog i tak dalej. Jest wiele tematów, a jest nieprawdą, że starych drzew się nie przesadza, gdy starsi ludzie mieszkają w jednym miejscu, w tym samym, w tej samej społeczności, przy tym samym kościele, nie mają z tym problemu, jeszcze jak nie płacą za ogrzewanie. Więc jakby takie demonstratory w tym projekcie powstaną. Znowu w kolejnym projekcie, czyli w Elektrociepłowni Przyszłości, chcemy zmodernizować system ciepłowniczy bazujący w 100% na paliwach kopalnych na system ciepłowniczy, który będzie

w 80% a może w 90% bazował na paliwie odnawialnym i to jeszcze bez wymiany instalacji w budynkach. Więc to będzie bardzo fajny przykład, jak można technologicznie rozwiązać problem zanieczyszczenia i paliw kopalnych w ciepłownictwie. W kolejnych projektach: Magazyny Energii Elektrycznej, chcemy zrobić system magazynowania energii elektrycznej dla domu, czy dla przemysłu, czy dla szpitala, czy nawet dla większej energetyki, bazując na polskich surowcach. Surowce w magazynowaniu energii elektrycznej są gigantyczną barierą w świecie, to wiemy o tym, że ten rynek rządzi się, kto ma dostęp do surowców, ten ma technologię magazynowania, my chcemy tutaj bazować na polskich surowcach.

Kolejny projekt: Magazynowanie Energii Ciepło-Chłód, bardzo duże wyzwanie, bardzo istotna rzecz, ciepło-chłód jest wtedy, kiedy go nie potrzebujemy, magazyny sezonowe z zimy na lato, czy magazyny dobowe znacznie podniosą efektywność ogrzewania czy chłodzenia mieszkań. I ostatni projekt... nie, jeszcze nie ostatni projekt, Wentylacje dla Szkół i Domów, bardzo istotny temat związany z zapewnieniem czystego powietrza w starych budynkach szkolnych czy starych budynkach mieszkalnych. Często normy jakości powietrza, szczególnie w szkołach, są przekroczone, poziom CO₂, mówi się o tym, dwa razy czy nawet czasami trzy razy, więc bardzo istotny temat, żeby to czyste powietrze czy w budynkach starych, czy w szkołach zapewnić bez utraty energii. I ostatni projekt: Domowa Mała Retencja, czyli zapewnienie wody dla domu jednorodzinnego, 80% z wody deszczowej, a to, co z domu spłynie, żeby było znowu w obiegu zamkniętym wykorzystane do podlewania ogrodu, żeby nic nie spłynęło do kanalizacji. Więc te projekty są dużym wyzwaniem dla polskich wykonawców, ale wierzymy po wielu miesiącach rozmów z rynkiem, że polscy wykonawcy mają możliwości, żeby takie technologie wykonać i wierzymy, że takie technologie będą olbrzymią szansą dla polskiej gospodarki, dla polskich przedsiębiorców. Te projekty robione są rzeczywiście w innowacyjnej formule zamówienia przedkomercyjnego, to jest bardzo fajna formuła, dlatego że my wyznaczając te wyzwania badawcze, po pierwsze możemy bardzo tak punktowo stymulować rynek. Tam, gdzie czujemy, że jest to potrzebne oraz że jest to sensowne i możliwe, a poza tym wykonawcy starają się w ramach każdego z tych tematów, rywalizują między sobą, dzięki czemu mamy najlepsze technologie w najlepszej cenie. W tej chwili ogłoszone są trzy pierwsze konkursy, przeznaczyliśmy od do milionów złotych w

każdym z nich, zapraszamy wszystkich wykonawców. Jesteśmy otwarci na wszystkich, grajmy razem w zielone, to jest szansa dla nas wszystkich.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

I to wszystko w ramach ośmiu przedsięwzięć, jeżeli państwo oczywiście będą mieli do tego tematu jeszcze pytania, to wrócimy do niego na pewno w sesji pytań i odpowiedzi. Z kolei wracam do pana dyrektora, dlatego że jeżeli chodzi o te działania proekologiczne, to tak zapytam, czy są już w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju jakieś wynalazki, które służą temu, żeby chronić naszą naturę, środowisko?

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępca dyrektora NCBR:

No tak, to może takie proste przykłady mamy już wdrożone, znaczy nie my, nasz beneficjent ma wdrożony system pomiaru jakości powietrza i to de facto działa, i działa bardzo dobrze. No i taka naprawdę fajna rzecz, to jest na przykład ławka solarna, która nie tylko będzie produkowała prąd, ale będzie zapewniała Wi-Fi, gdzie można naładować przy niej telefon. Taka infrastruktura, nazwijmy to uliczna, jest niezwykle perspektywiczna z punktu widzenia Zielonego Ładu. To są potężne powierzchnie, gdzie można naprawdę wykorzystywać je do produkcji czystej energii, która w tej chwili tak naprawdę jest albo odbijana, bo nagrzewa nam chodniki, tak że dwa proste przykłady.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Bardzo dziękuję panie dyrektorze. Ja oczywiście cały czas przypominam, że czekamy na wasze pytania, wrócimy do nich wszystkich, pytania związane z dzisiejszym spotkaniem. W czasie sesji pytań i odpowiedzi wystarczy napisać: imię, nazwisko, redakcję i dane pytanie. I oczywiście z tą odpowiedzią wrócimy do państwa. A teraz przechodzimy do tego, od czego ja zacząłem, "Wielkie Wyzwanie: Energia", główny temat naszego dzisiejszego spotkania. I tutaj zwracam się do Maćka, bo my wiemy już, że jeżeli chodzi o to pierwsze w Polsce "Wielkie

Wyzwanie: Energia", zgłosiło się ekip, z których na obecną chwilę zostało . Teraz jeżeli mógłbyś powiedzieć wszystkim, co było inspiracją do przeprowadzenia, no pierwszego w historii z taką wielką nagrodą "Wielkiego Wyzwania: Energia".

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Dziękuję. Tak jak to już panowie powiedzieli, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju zajmuje się innowacją, ale nie powinno się mówić o innowacji samemu nie będąc innowacyjnym, więc szukaliśmy też takich rozwiązań, które sprawdziły się nie tylko w Polsce, ale za granicą. Patrzyliśmy na różne państwa, jak sobie radzą z innowacją. Patrzyliśmy na Japonię, patrzyliśmy na Stany Zjednoczone, na Izrael. Znaleźliśmy taką agencję - DARPA, która prawdopodobnie się państwu kojarzy na przykład z Internetem, dosyć znana. Kiedyś stworzyli spółkę o nazwie NASA, dosyć nieźle sobie poradziła w przyszłości. Więc patrzymy na takie wzorce, które odniosły już sukces, ale sukces nie na papierze, tylko taki komercyjny sukces, który potem może faktycznie, można dotknąć i jest w służbie człowieka. Więc spotkaliśmy osoby z DARPA, rozmawialiśmy z nimi, jak można wesprzeć rozwój innowacji w Polsce. W 2004 roku, w 2005 roku DARPA zorganizowała Grand Challenge, wielkie wyzwanie na pojazdy autonomiczne, przed tym wydarzeniem specjaliści uważali, że rozwój technologii autonomicznych zajmie około 30-40, może nawet 50 lat. Okazuje się, że zaangażowanie odpowiedniej ilości osób z ciekawymi pomysłami, które do tej pory nie mogły się wykazać, skróciło ten czas do lat dwóch. Po dwóch latach został stworzony pojazd, który samodzielnie przejechał przez pustynię, więc takich wzorców szukamy. Takich skutecznych wzorców poszukaliśmy właśnie w DARPA, stąd Wielkie Wyzwanie.

Dodatkowo też oczywiście pojawiają się trendy na rynku, które obserwujemy. Zmienia się całe postrzeganie naszego systemu energetycznego. Odchodzimy od paliw kopalnianych, tutaj dyrektor Racięcki o tym wspominał, szukamy nowych źródeł energii. Są programy rządowe, które wspierają na przykład rozwój fotowoltaiki "Mój prąd". Pojawił się też program "Elektromobilność". Te wszystkie programy pokazują, że musimy coraz więcej wytwarzać energii lokalnie ze źródeł zielonych, więc w tym miejscu idealnie odnajduje się energetyka wiatrowa, którą chcemy jakby wesprzeć i rozwój jej. Ważnym takim elementem,

który też został poruszony, jeżeli chodzi o budownictwo senioralne, jest ubóstwo energetyczne. Jest to taki nowy termin, który się pojawia, w którym dostrzega się problem osób, które za mało przeznaczają środków swojego budżetu na ogrzanie swoich domów, z tego względu, że ich ważniejsze priorytety są na przykład umiejscowione czy w lekarstwach, w medycynie, czy po prostu w produktach spożywczych. To powoduje, że takie osoby zaczynają coraz bardziej chorować, mają niedogrzone mieszkania, pojawiają się jakieś grzyby czy inne trudności. I nagle te osoby, które mogły by być aktywne na rynku pracy, zaczynają chorować, są wycofane z rynku i zamykają się w swoim małym, jakby takim niezdrowym otoczeniu, więc tutaj też energetyka wiatrowa i w ogóle pozyskiwanie energii własnym sumptem może w tym wszystkim pomóc. No to, co jest chyba bardzo ważne, to polityka unijna Zielony Ład. Dowiedzieliśmy się, że w Zielonym Ładzie będzie w niedługim czasie bardzo dużo środków do pozyskania, zarówno na badania, jak i Zieloną Transformację. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju wspiera rozwój rodzimych technologii, tak żeby te środki trafiły do naszych przedsiębiorców, żeby to nasze know-how, nasi innowatorzy i nasze firmy korzystały z tych firm, żebyśmy nie byli tylko podwykonawcami tej transformacji, ale żebyśmy mieli własną technologię, którą wdrażamy u siebie, ale mam nadzieję także, że będziemy eksporterem na całe okoliczne kraje, może nawet kontynenty. To nas inspirowało do przygotowania, założeń i przeprowadzenia "Wielkiego Wyzwania: Energia".

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

No właśnie, to taka jest geneza i kulisy, jeżeli chodzi o "Wielkie Wyzwanie: Energia". A gdybyś mógł opowiedzieć, czym właściwie jest "Wielkie Wyzwanie: Energia", jaki jest cel tego projektu?

Wypowiedź Macieja Małskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Tak jak wspomniałem, jest to dosyć ciekawa innowacja, jeżeli chodzi o finansowanie nauki w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Do tej pory większość środków, które były przeznaczone na badania i rozwój, na inwestycje w technologie, były wydatkowane w

schemacie grantowym, tutaj od tego odeszliśmy. Pierwszym takim krokiem to są zamówienia przedkomercyjne, które już pan dyrektor Racięcki wspomniał. Innym krokiem, jeszcze bardziej oddalonym od biurokracji, od papierów jest "Wielkie Wyzwanie". Jest to pewien, można powiedzieć zawody technologiczne, w których jest tylko jeden zwycięzca, reguły są takie same dla wszystkich, a wygra tylko jeden, wygra najlepszy. To, co jest ważne, to zmniejszyliśmy do minimum biurokrację, nie oczekujemy żadnych wniosków, nie oceniamy też dokonań do tej pory tych osób, które zgłaszają do nas pomysły. Jeżeli ktoś ma dobry pomysł, nie tylko na papierze, ale potem przedstawi, udokumentuje, że on działa, to jest szansa u nas i miejsce dla takiej osoby właśnie w naszym wyzwaniu.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Może wygrać milion złotych! Ja może zbyt lekko mówię o tej kwocie, bo to jest okrągły milion złotych.

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Dokładnie tak, to jest milion złotych na technologie, które.. "Wielkie Wyzwanie" też powinno poruszać bardzo ważny problem społeczny, który mamy każdego dnia. Mamy to nieszczęście, że akurat jest sezon grzewczy, bardzo trudno jest nam oddychać w aglomeracjach miejskich, ale także tych wszystkich mniejszych miejscowościach, które mają takie uwarunkowania geofizyczne, że spaliny, to wszystko, co się wydostaje z kominów, zostaje na niskiej wysokości i to wdychamy. Kiedyś czytałem taki artykuł, ktoś policzył, że osoba, nie powiem, w jakim mieście, oddychając powietrzem na zewnątrz traktowana jest, jakby wypaliła paczkę papierosów. Teraz się zastanawiam, czy my już doszliśmy do tego momentu, że na klatkach schodowych, na drzwiach powinny być karteczki z informacją, że wyjście na zewnątrz grozi rakiem, prawda albo grozi bezpłodnością, to co mamy analogicznie na paczkach papierosów. Doszliśmy do takiego momentu, w którym musimy coś zrobić. Przepraszam za jakiś taki kolokwializm, ale wydaje mi się, że to jest palący problem do rozwiązania, więc skierowaliśmy wysiłki "Wielkiego Wyzwania" na turbiny wiatrowe, na wykorzystanie tej

energii, która jest w ruchu powietrza do wytworzenia energii elektrycznej, która docelowo później może zastąpić, oczyścić nam powietrze i sprawić, że będziemy żyć lepiej, zdrowiej i bezpieczniej.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Myślę, że my wszyscy się z tobą absolutnie zgadzamy. To w takim razie podpowiedz nam, jak zwyciężyć? Czyli jakie kryteria musi spełnić ta przydomowa elektrownia wiatrowa?

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Tak, energetyka wiatrowa jest już znana naszemu społeczeństwu, w wielu miejscach w Polsce możemy zobaczyć duże wiatraki, to są bardzo wysokie instalacje, często ponad metrów, one generują bardzo dużo energii elektrycznej. Teraz też oczywiście coraz bardziej głośna jest technologia wiatrowa postawiona w okolicach morskich i na morzu. Natomiast kierujemy nasze wyzwanie do osób, które są zainteresowane rozwojem technologii takich bardziej prokonsumenckich, czyli w małej skali, małogabarytowej, celujemy w gospodarstwa domowe, dlatego żeby uniknąć pewnych trudności administracyjnych na przykład z pozwoleniem na budowę, zmniejszyliśmy wielkość naszego prototypu i daliśmy pewne wymiary, które są identyczne dla wszystkich. Nie można jakby przekroczyć tych parametrów, to jest parametr wielkości. Nasz prototyp w całości, już kompleksowa cała instalacja ma się mieścić w sześcianie foremny o długości boku, czyli to jest taka bryła XXX. Chodzi o to, żeby ona też nie utrudniała jakby komunikacji i przemieszczania się w gospodarstwie domowym. Doszliśmy do wniosku, że wysokość dorosłego człowieka jest to taka wysokość, która jeszcze nie będzie wadzić, nie trzeba będzie już drabiny, żeby coś poprawić ani zamontować. Kolejnym takim parametrem, który chcemy jakby ograniczyć, to jest kilogramów. To jest taka waga, która umożliwi umiejscowienie danego prototypu, danego rozwiązania na przykład na dachu, ewentualnie na małym podeście, żeby zbierać troszkę mocniejszy wiatr, silniejszy wiatr. Oczywiście bardzo ważnym parametrem jest hałas. Do tej pory, może nie mówi się o tym zanieczyszczeniu hałasem, już coraz bardziej mówi się o

zanieczyszczeniu światłem w miastach, natomiast cały czas nie mówi się o tym szumie, który jest wszechobecny w większych miastach. Dlatego też nasze prototypy powinny być w miarę ciche, takim granicznym parametrem to jest hałas generowany decybeli, oczywiście to jest hałas przy działającej instalacji, nie stojącej swobodnie, bo wtedy by było trochę... mijaloby się z celem. Natomiast przeprowadzimy testy, gdy nasze, przepraszam, uczestników prototypy będą owiewane sztucznym wiatrem, sprawdzimy wtedy, czy nie generują hałasu za bardzo, ponieważ jest to naprawdę taka uciążliwość, która cały czas hamuje rozwój tej technologii, wiemy, że chyba... przynajmniej tak się mówi, że największą trudnością we wprowadzeniu tych technologii szeroką ławą są sąsiedzi, którym przeszkadza to, że jest hałas, że kury się nie niosą. Więc dbając o wizerunek i hałas generowany przez ten prototyp, chcemy zadbać jakby o spokojny sen sąsiada. Jednym też bardzo ważnym czynnikiem, który tutaj należy podkreślić, jest wzornictwo. Przewidzieliśmy dodatkową nagrodę dla uczestników z kategorii szeroko pojętego wzornictwa. Chcemy, żeby już nasi uczestnicy myśleli o tym, żeby ich produkt był estetyczny, żeby był ładny, żeby cieszył oko. Chodzi nam też o to, że niektóre instalacje może nie będą najbardziej efektywne, ale jeżeli one będą cieszyły oko, będą ładne i estetyczne, mogą trafić na przykład do parków miejskich. To są te miejsca, które mogłyby wytwarzać energię na przykład do oświetlenia, na przykład do fontanny, to nie musi być duża energia, ale z małych elementów, z małej ilości energii, gdy to wszystko zsumujemy, możemy uzyskać naprawdę duży procent w całym bilansie energetycznym całego kraju.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

A ta dodatkowa nagroda za wzornictwo, to drugi milion?

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Małskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego

Wyzwania: Energia, NCBR:

Nie.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Już myślałem, że wezmę udział, bo akurat mam poczucie estetyki.

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego

Wyzwania: Energia, NCBR:

Zapraszam serdecznie, nagroda jest ciut mniejsza z tego względu, że jednak zależy nam na samej technologii, ale wydaje mi się, że będzie coś więcej niż tylko osłoda, jeżeli ktoś ją dostanie a nie zajmie pierwszego miejsca.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Ale dobrze, skoro zdradziłeś już nam, można powiedzieć, taką receptę na sukces, jak zwyciężyć, to teraz, nie wiem, czy mogę cię o to pytać, ale mam nadzieję, że udzielisz rąbka tajemnicy i powiesz coś o uczestnikach, no bo wy monitorujecie te projekty, czyli opowiedz coś o konkurencji.

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego

Wyzwania: Energia, NCBR:

Oczywiście, w tej chwili już jesteśmy w trakcie trwania "Wielkiego Wyzwania". Odbyła się pierwsza selekcja, pozostało w grze uczestników. Ci uczestnicy mieli przesać nam filmy, - minutowe filmy, to jest kolejny jakby ukłon w stronę odejścia od biurokracji, nie oczekiwaliśmy żadnych wniosków, opisowych technologii, chcieliśmy tylko i wyłącznie zobaczyć naszych uczestników i usłyszeć trochę na temat ich pomysłu. Przyznam się szczerze, że obejrzenie filmów zajęło trochę czasu, ale to była bardzo przyjemna chwila. Ten czas pokazał naprawdę i pozwolił mi uwierzyć, że Polska innowacją stoi. Bardzo dużo pomysłów, oprócz takich innowacji przyrostowych, które po prostu polepszają istniejące instalacje, były takie pomysły, które są zupełnie nietypowe, które odeszły od standardowego myślenia o energii wiatrowej. I to bardzo jest ciekawe i dobrze rokuje na finał "Wielkiego Wyzwania" z

tego względu, że nie każda technologia prawdopodobnie będzie pasowała do każdego miejsca w Polsce, więc jeżeli my rozwiniemy, pokażemy różne technologie, o różnych parametrach, o różnych właściwościach i efektywności, wtedy jest szansa, że każdy znajdzie swoją niszę, czy to będzie dach domu, czy to będzie ogród, czy to będzie park, a może po prostu zwykłe oświetlenie uliczne, prawda. Każdy może znaleźć swoje miejsce. Ale żeby nie być gołosłownym, te wszystkie rozwiązania, które my chcemy teraz wesprzeć, nie są dla nas, są dla społeczeństwa, są dla użytkowników, dla ludzi, więc można wejść na stronę internetową "Wielkiego Wyzwania", adres to jest: www.wielkiewyzwanie.ncbr.gov.pl, tam w zakładce "Uczestnicy" można zobaczyć naszych wszystkich uczestników, którzy do tej pory się zgłosili. Otwierając "Wielkie Wyzwanie" otworzyliśmy stronę internetową, portal, w którym nasi uczestnicy mogli założyć swój profil. To jest ten innowacyjny pomysł, jak wspierać i promować rozwiązania, które do tej pory kryły się na przykład w garażach albo gdzieś w zakamarkach ludzkich umysłów. Każdy z uczestników ma swoją stronę, gdzie może opowiedzieć o sobie, opowiedzieć o swoim pomysle, może wgrać zdjęcie i może nawet wgrać film. W takim wypadku, jeżeli ktoś byłby zainteresowany nie tylko kupnem, ale inwestycją, wsparciem takiej osoby, od razu wie, z kim rozmawiać.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Fajnie, to teraz jeszcze poproszę cię o harmonogram, jeżeli chodzi o ten najbliższy czas "Wielkiego Wyzwania".

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Małskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

"Wielkie Wyzwanie" przede wszystkim musi być krótkie w czasie, więc całe postępowanie powinno zmieścić się w roku, jeżeli chodzi o rozwój technologii i jej demonstrację. W tej chwili zakończyliśmy pierwszy etap. Mamy uczestników, którzy rozwijają dalszą swoją technologię. Do końca marca, czyli zostały jeszcze niecałe dwa miesiące, czekamy na drugi film, w którym uczestnicy pokażą, czy ich prototyp działa i jak działa. I czy jest efektywny, jak generuje energię elektryczną z siły wiatru. Na podstawie tych filmów do już kolejnego etapu

wyberzymy tylko i wyłącznie zespołów. Szczerze mówiąc, to już będzie duża selekcja, bo zmniejszymy ilość uczestników o połowę. Następnym etapem będą już półfinały, które odbędą się w sierpniu. Od marca do sierpnia jest sporo czasu, więc żeby zagospodarować ten czas, przewidujemy dla uczestników trochę wsparcia merytorycznego w tym okresie. Chcielibyśmy także poznać lepiej uczestników, więc mam nadzieję, że pandemia nam nie przeszkodzi przynajmniej i umożliwi spotkać się osobiście z tymi uczestnikami. Chcemy ich odwiedzić w ich warsztatach. Chcemy zobaczyć, jakie mają pomysły, porozmawiać z nimi. Możliwe, że będą zainteresowani także innymi instrumentami wsparcia, które oferuje Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

A wielki finał?

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Tak jest. W sierpniu mamy półfinał. Podczas półfinału na stadionie PGE Narodowy sprawdzimy naszych uczestników, którzy pozostają w grze. Sprawdzimy jak ich instalacje działają przy naszym sztucznym wietrze. Dziesięciu z nich z najlepszymi osiągnięciami, czyli z największą ilością energii, jaką wytworzą podczas testów, zapraszamy na finał, który odbędzie się sierpnia na stadionie PGE Narodowy. Sam finał odbędzie się na płycie głównej. Przewidujemy, że podczas godzin te prototypów będzie zmagać się ze sobą równocześnie. Stworzymy sztuczny wiatr, który będzie owiewał te prototypy, te turbiny. Każdy z prototypów otrzyma identyczne warunki w tym samym czasie. I w ciągu tych godzin dany prototyp, który pierwszy wykona zadanie finałowe wygrywa - milion złotych.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Wow! Ale jak rozumiem, my wszyscy będziemy mogli w tym wziąć udział?

Ciąg dalszy wypowiedzi Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Tak, planujemy, aby to wydarzenie było otwarte dla publiczności. Sam finał może trwać trochę długo. godzin, żeby oglądać, jak wiatraki, może być ciekawe, ale chcielibyśmy też zabezpieczyć osoby, które mają inne zainteresowania. Chcielibyśmy przygotować "Dzień NCBR", to jest taki dzień informacyjny. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ma już długą historię wsparcia różnych technologii. Chcielibyśmy je przybliżyć i pokazać społeczeństwu. Zapraszamy na PGE Narodowy, jeżeli tylko oczywiście obostrzenia nam na to pozwolą. Chcemy pokazać, że mamy bardzo ciekawe pomysły, że nie mamy się czego wstydzić, jeżeli chodzi o rozwój różnych wynalazków. Należy je rozpowszechnić i zacząć wykorzystywać w naszej gospodarce. Chcielibyśmy także przygotować konferencję, w której moglibyśmy przybliżyć zainteresowanym osobom możliwości wsparcia finansowego, na przykład przy wykorzystaniu fotowoltaiki, turbin wiatrowych, naszych nowych ośmiu inicjatyw, bo te produkty, które mam nadzieję uzyskamy na końcu tych programów, one są dla naszego społeczeństwa. To koniec końców klienci, czyli nasi sąsiedzi, my sami decydujemy o tym, czy ten Zielony Ład, czy ta Zielona Transformacja dojdzie do skutku skutecznie i bezboleśnie. Więc chciałbym, żebyśmy byli świadomi tego, że potrafimy, możemy i mamy czym.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Maćku, bardzo ci gorąco dziękuję za przybliżenie nam "Wielkiego Wyzwania: Energia".

Ciąg dalszy wypowiedzi prowadzącego Patryka Kuniszewicza:

Na samym początku zapowiadałem, że się z nimi połączymy. To jest para, którą znają absolutnie wszyscy w Polsce. Ola, Piotr Stanisławscy, „Crazy Nauka”. Wy jesteście nagradzani, popularyzujecie naukę, a dzisiaj bierzecie udział w tym wielkim wydarzeniu, jakim jest właśnie "Wielkie Wyzwanie: Energia". Czujecie potencjał tego projektu?

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Oj, bardzo czujemy. Bardzo czujemy, to jest niezwykle ciekawy projekt i taki bardzo nasz, bo my zajmujemy się popularyzacją nauki już od naprawdę bardzo dawna, nie będę mówił ilu lat, ale to już zaczynają być dekady i naprawdę widzieliśmy różne rzeczy. A tu mamy coś niezwykle interesującego, o czym można opowiadać. My mamy gdzie opowiadać, bo opowiadamy naprawdę w bardzo wielu miejscach, mamy blog, pojawiajemy się na Instagramie, ostatnio nawet na TikToku, mamy audycję w radiu Tok FM, robimy wideo. Będzie o czym mówić.

Ciąg dalszy wypowiedzi Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Zdecydowanie tak. I to, że nas zainteresował ten projekt wynika przede wszystkim z tego, że jesteśmy sami mocno zaangażowani w działania uświadamiające ludziom to, jak bardzo ważna jest zmiana klimatu i jak bardzo mocno nas wszystkich dotknie. I to, ten konkurs, to "Wielkie Wyzwanie: Energia" jest tym bardziej dla nas istotne, że ono pokazuje, on pokazuje, że można zmieniać rzeczywistość wokół siebie, można dzięki rozwiązaniom technologicznym, dzięki wynalazkom sprawiać, że ta zmiana klimatu będzie dla nas mniej dotkliwa, co więcej, dzięki instalacji w swoim gospodarstwie domowym takiej elektrowni, małej elektrowni wiatrowej jesteśmy w stanie my sami bezpośrednio wpływać na to, że ta zmiana klimatu nas mniej dotyka i mniej gazów cieplarnianych jest emitowanych do atmosfery. I właśnie skala tego konkursu, to że zaangażował się w ten konkurs NCBR, tak wielka instytucja, sprawia, że dla mnie ten potencjał jest jeszcze większy, bo sama rywalizacja, sam element tej wielkiej nagrody, sprawia, że zainteresowanie tym konkursem będzie duże, dzięki czemu my będziemy też w stanie łatwiej dotrzeć właśnie z przekazem ochrony klimatu, ochrony naszego powietrza do większej grupy ludzi. I myślę, że to jest chyba najważniejszy element dla nas tego konkursu.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

No, znając was, to wy już na pewno myśleliście sobie, jakby taka przydomowa elektrownia wiatrowa miała wyglądać. Już pewnie rysowaliście sobie ten sześcian 2x2x2 . Ale teraz pytanie, czy wy widzicie potencjał i czy widzicie zastosowanie dla takiej przydomowej elektrowni wiatrowej, jakie?

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Takie zastosowania będą naprawdę rozmaite i niezwykle istotne. Przede wszystkim taka przydomowa elektrownia wiatrowa, to jest źródło darmowego prądu, darmowej energii elektrycznej, w dodatku przyjaznej środowisku, przyjaznej klimatowi. No i to uniezależnia właściciela takiej elektrowni od dostaw energii z zewnątrz, które mogą być rozmaite. Mogą być ciągłe, ale w niektórych regionach zdarzają się przerwy w dostawach prądu, a tu proszę, mamy rozwiązanie.

Ciąg dalszy wypowiedzi Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

No i to jest bardzo ciekawe, że jest możliwość skalowania tego, bo przecież potrzeby są bardzo różne, tak. Jeżeli sobie postawimy taką małą elektrownię wiatrową, która da nam, nie wiem, watów na przykład, to możemy tym zasilić jakieś, nie wiem, jedno urządzenie w gospodarstwie domowym, gdzieś w obejściu, czy coś, tak. Ale możemy też się pokusić o coś naprawdę ambitnego i na przykład kilowatów zapewnia właściwie obsługę większości tego, czego potrzebujemy na co dzień, cały sprzęt AGD, RTV, oświetlenie w domu, zwłaszcza w tej chwili, kiedy korzystamy już z bardziej energooszczędnych źródeł światła, może nawet wspomóc nam ogrzewanie, więc rzeczywiście to, co jest fajne, to jest to, że każdy ma inne potrzeby, każdy ma inne możliwości i doskonale możemy dopasować to wszystko, tak, żeby to było właśnie dla nas. To nam się strasznie w tym podoba.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

No właśnie, i my was będziemy podglądać jako ambasadorów "Wielkiego Wyzwania: Energia". Piotr, ty już wspominałeś, że wy będziecie publikować dużo ciekawostek związanych właśnie z tym projektem "Wielkiego Wyzwania", gdzie dokładnie szukać?

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Przede wszystkim u nas na blogu crazynauka.pl. Zapraszamy na naszego Facebooka „Crazy Nauka” oraz oczywiście do śledzenia wszelkich doniesień na stronie "Wielkiego Wyzwania: Energia". Maciej wcześniej wspomniał, jaki jest harmonogram, rozumiem, że podczas wielkiego finału widzimy się z wami? PIOTR STANISŁAWSKI: No, taki mamy zamiar, jak najbardziej chcemy tam być. Bardzo nam się podoba ten element rywalizacji, że to tak naprawdę jest trochę taki show, ale show, który służy bardzo szczytnemu celowi, więc rzeczywiście bardzo chcemy tam być, trzymamy kciuki, żeby rzeczywiście udało się, żeby nam pandemia odpuściła i żebyśmy mogli się tam pojawić.

Ciąg dalszy wypowiedzi Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

A gdyby pojawiła się taka możliwość, żeby dołączyć do jakiegoś zespołu, który coś konstruuje, to ja powiem szczerze, byłabym pierwsza chętna, już się zgłaszam. Dlatego że mnie bardzo kręca tego typu sytuacje, kiedy mogę wziąć udział w kreowaniu, w powstawaniu czegoś, co tutaj w tym przypadku będzie jeszcze bardziej dla mnie znaczące, no bo czegoś, co może poprawić klimat wokół nas.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Postaram ci się to załatwić. Dzięki wielkie za spotkanie, pozdrawiam gorąco, trzymajcie się.

Ciąg dalszy wypowiedzi Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Dziękujemy! Dziękujemy za zaproszenie.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Aleksandra i Piotr Stanisławscy, „Crazy Nauka”, ambasadorowie "Wielkiego Wyzwania: Energia". A my zakończyliśmy zbieranie pytań i już za chwilę przechodzimy do sesji odpowiedzi.

Ciąg dalszy wypowiedzi prowadzącego Patryka Kuniszewicza:

A zatem wszyscy jesteśmy już razem. Czekamy oczywiście... Dostaliśmy mnóstwo pytań od państwa. Musimy je wybrać, dlatego że czas też nas nagli. W związku z tym to, co jest kluczowe, to jest prośba o to, żeby przypomnieć harmonogram, kiedy my się spotykamy i jak wygląda ten najbliższy czas, jeżeli chodzi o "Wielkie Wyzwanie: Energia". To jest pytanie do Maćka.

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Tak, więc w tej chwili kolejnym krokiem to jest oczekiwanie na drugi film, który powinien zostać złożony do marca. Do końca kwietnia wyłonimy uczestników, którzy powinni znaleźć się w półfinałach. Półfinały będą sierpnia na stadionie PGE Narodowy. Finał wielki sierpnia 2021 roku, PGE Narodowy.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Mamy też kolejne pytanie związane z ośmioma przedsięwzięciami. Mówiliśmy o trzech. Kiedy kolejne?

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Przygotowujemy w tej chwili kolejne konkursy. Chcemy je opublikować w pierwszym kwartale. Może na początku drugiego kwartału tego roku. Wszystkie pięć kolejnych konkursów.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

I jest też pytanie związane z ogólną działalnością Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. No właśnie, rozumiem, że nie zwalniamy tempa. I cały czas działamy na rzecz ekologii, ochrony środowiska. To do pana dyrektora.

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępcy dyrektora NCBR:

No nie, to ma takiej opcji. Tak naprawdę, jeżeli popatrzymy na krzywą, o której mówił Wojtek, czyli rozwój cywilizacyjny versus paliwa kopalniane, to wiemy, że czasu nie mamy za wiele. Tak że nie ma w ogóle jakichkolwiek planów na zwalnianie, wręcz przyspieszanie. A będziemy się na tym mocno koncentrować.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Dobrze, pytanie teraz do naszych ambasadorów. „Crazy Nauka”, czyli Aleksandra i Piotr Stanisławscy. Jaki jest wasz harmonogram, jeżeli chodzi o publikowanie ciekawostek na temat właśnie "Wielkiego Wyzwania: Energia"? Czy wy już jesteście gotowi do tego, żeby przekazywać jak najwięcej treści sprawdzonych i potwierdzonych informacji?

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Zdecydowanie tak. Mamy już kalendarz ustawiony na te najważniejsze publikacje. Na pewno będziemy się pojawiać z tymi publikacjami przy kolejnych etapach naszego konkursu. Tego

od naszego mówię, bo już się poczuwamy do takiego, do takiej duchowej wspólnoty z tym konkursem. No i zaplanowanych jest kilka publikacji. Śledźcie nasze kanały społecznościowe. Zachęcamy do śledzenia również naszej strony.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

I kolejne pytanie. Ile zespołów z Krakowa i Małopolski znalazło się w ćwierćfinale "Wielkiego Wyzwania"? To pytanie od pani Ewy z Radia Kraków.

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Dosyć trudne pytanie. Mogę potwierdzić, że są zespoły z Małopolski i z Krakowa. Z tego względu, że niektóre osoby pamiętam, ponieważ zrobili bardzo duże wrażenie na mnie te filmy, które otrzymaliśmy. Niestety dokładnej liczby nie jestem w stanie podać. Natomiast jest dobrze.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Pytanie do dyrektora Wojciecha Racięckiego. Pana zdaniem, które z ośmiu przedsięwzięć jest najbardziej wymagające i potrzebujecie najbardziej eksperckiej wiedzy? Kolejne trudne pytanie?

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektora Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Mi się wydaje, że wszystkie te projekty mają bardzo wysoko postawioną poprzeczkę. Więc jakby pan zadał mi pytanie, który jest najłatwiejszy, to bym nie umiał wskazać. Więc jak mam

wskazać, gdzie jest największe wyzwanie, też nie wiem. Każdy z nich jest zmianą zasad gry w branży. Więc one wszystkie są na wysokim poziomie wymagania, jeśli chodzi o wykonawców.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Czy Narodowe Centrum Badań i Rozwoju może dofinansować projekty promujące na arenie Unii Europejskiej osiągnięcia krajowych przedsiębiorstw branż energochłonnych? Na przykład w przemyśle papierniczym, które obejmują redukcję emisji do atmosfery, oszczędność surowców i materiałów a także, jeżeli chodzi o odzysk i recykling? To od pana Janusza Turskiego.

Ciąg dalszy wypowiedzi Wojciecha Racięckiego - dyrektora Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Oczywiście, że tych elementów, w których składa się gospodarka obiegu zamkniętego jest bardzo wiele. Teraz byśmy wybrali takie, tak jak powiedziałem, takie podstawowe, takie, które narzucały się jako takie najważniejsze i też gdzie w Polsce można te technologie wykonać. Duży nacisk jest na rolnictwo. Na przykład właśnie te dwa projekty: biogazownia i oczyszczalnia. One zamykają cały obiekt biogenów z powrotem do rolnictwa. Oczyszczalnia i biogazownia. Zatrzymujemy całe biogeny. Wracamy ze wszystkimi nawozami produkowanymi w sposób naturalny w obiegu zamkniętym. Natomiast oczywiście jest całe wyzwanie kolejnej perspektywy finansowej robienia projektów dla przemysłu. Jest bardzo wiele możliwości, jakie projekty moglibyśmy finansować. I w szczególności to, co pan zaproponował, to się w to doskonale wpisuje.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

I teraz kolejne pytanie. Czy gmina może zgłosić swój akces do budowy projektu pilotażowego? To pani Marzena z Urzędu Miejskiego w Łomiankach. I tak zastanawiam się, czy to też w kontekście Funduszy Europejskich, panowie?

Ciąg dalszy wypowiedzi Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Ja myślę, że to jest pytanie o oczyszczalnię przyszłości chyba. Tak zgaduję, ale jeszcze nie wiem.

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępca dyrektora NCBR:

Myślę, że na tym etapie nie odpowiemy na to pytanie.

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektora Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Tak naprawdę.. nie ma ograniczeń. Jeśli chodzi o te osiem inicjatyw - nie ma ograniczeń. I oczywiście wiemy, że powstają teraz konsorcja, które chcą składać wnioski, właśnie czy to w różnych konfiguracjach, więc jak by my tutaj nie mamy żadnych ograniczeń.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

I tak, na chwilę się zwrócę do pani dyrektor Departamentu Programów Wsparcia i Innowacji i Rozwoju w ministerstwie. Rozumiem, że o Fundusze Europejskie cały czas starać się można, prawda?

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektor Departamentu Projektów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFIPR:

Tak, jak najbardziej. Jeszcze w NCBR-ze za chwilę uruchamiamy kolejny konkurs "Szybkiej Ścieżki". Aktualny harmonogram dostępnych konkursów w ramach programu "Inteligentny Rozwój", czyli programu, który finansuje badania, rozwój i innowacje jest dostępny na

stronie poir.gov.pl Ale mamy cały czas aktywne konkursy. I w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, i w Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Więc ta oferta w tym roku jeszcze jest. Aczkolwiek rzeczywiście skłaniamy się już do końcowego etapu realizacji programu "Inteligentny Rozwój". I już od przyszłego roku mamy ambicje, aby ruszyć z nowym programem "Nowoczesna Gospodarka".

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Dziękuję bardzo. I do pana Wojciecha. Czy będzie uwzględnione zagospodarowanie biomasy rolniczej na energię ciepłą?

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektora Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

No to jest pytanie takie technologiczne bardzo, ale biomasa rolnicza raczej nie powinna być... Raczej to jest taki materiał chyba do tego, żeby ona właśnie krążyła w obiegu zamkniętym. I z niej można pozyskać biometan. Natomiast wszystkie te elementy mikrobiogenów powinny być zawrócone z powrotem. Więc spalanie biomasy rolniczej jest chyba takim znakiem zapytania. To znaczy, to nie jest modelowe chyba podejście. Nie wiem. Ja bym nie chciał tutaj tak bardzo wchodzić, ale w naszym konkursie my zakładamy, że z biomasy, z odpadów w zasadzie, bo my w naszych konkursach, i takie zresztą jest też przesłanie Unii Europejskiej, że rolnictwo służy do produkcji jedzenia. A dopiero odpady są materiałem do produkcji energii czy właśnie materiałem do odzyskiwania surowców, które wracają na pola. Tak zwana koncepcja od stołu do... przepraszam.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Dobrze, kolejne pytanie od pana Andrzeja, Asbau International. Witam, przygotowujemy projekt tematu Smart City. Miasto przyszłości w 100 % autonomiczne z wbudowanymi elementami składowymi z zakresu poruszanych tematów i konkursów. Wiem, że na konkurs

"Budownictwo Efektywne Energetycznie i Procesowo", to już trwa, jest nabór tylko do końca lutego. Czy możliwe jest zawniaskowanie o przedłużenie terminu składania dokumentów?

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektora Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Myśmy specjalnie wychodząc naprzeciw wykonawcom uruchomili, to też jest pewna innowacja, drugi nabór w tym konkursie. To znaczy, jeżeli nie będzie wystarczająca liczba wniosków a tych miejsc jest dziewięć, chcemy w trzech strumieniach przyjąć trzech wykonawców. Jeżeli będą wolne miejsca, dni, potem uruchomimy jeszcze drugi, uzupełniający nabór. Więc, no... nie mogę teraz odpowiedzieć, czy te miejsca będą, ale taki jest mechanizm.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Rynek konsumencki to w 99% fotowoltaika. Udział małych elektrowni wiatrowych jest w nim marginalny. Dlaczego warto stawiać na tak niszową technologię, która do tej pory nie odniosła sukcesu na rynku, mimo że jest rozwijana na świecie od wielu lat? Na ile można jeszcze rozwinąć tę technologię, aby stała się atrakcyjną alternatywą dla właśnie prosumentów? To od pana Piotra.

Wypowiedź Macieja Małskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Wydaje mi się, że chyba to jest cały urok nauki i rozwoju technologii, że różne pomysły, które pojawiają się w głowach potem owocują rozwiązaniami, które nagle pokazują, że pewne rozwiązania można uzyskać zupełnie z innej strony. I wydaje mi się, że tym bardziej należy skierować interwencje NCBR-u właśnie w kierunku w takiej niszy, która do tej pory nie jest zagospodarowana, żeby przekroczyć tę barierę, żeby osiągnąć masę krytyczną, która w tych głowach uczestników po prostu przekształca się w gotowy produkt, który pokona te bariery,

które do tej pory hamowały jakby rozwój tej technologii. Właśnie dlatego inwestujemy w naukę.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Dziękuję bardzo. Mamy dwa pytania od pani Aleksandry Pilarczyk z "Wieści rolniczych".
Pierwsze: Jaka jest największa efektywność prototypów elektrowni wiatrowych biorących udział w konkursie?

Wypowiedź Wojciech Racięckiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

To może ja. W tej chwili jeszcze tego nie badaliśmy. Na razie obserwujemy, jaki jest rozwój tych technologii. Efektywność tych przydomowych turbin wiatrowych będziemy weryfikować na etapie półfinałów. Wtedy będziemy mogli podać już kompletne liczby.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

I w nawiązaniu do tego drugie pytanie. Czy któryś z prototypów ma zasilać właśnie gospodarstwo rolne?

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Docelowo oczywiście te produkty mogą znaleźć się dosłownie wszędzie. Chcemy rozwijać różne technologie, które będą pasowały zarówno do terenów rolniczych, do terenów miejskich. Tutaj już zobaczymy, jakie produkty dostaniemy. Są turbiny, które.. nie chcę zdradzać szczegółów, ale nadają się także do miast. Nadają się do różnych wirów, do tuneli powietrznych. Nadają się do przestrzeni bardziej otwartych, gdzie wiatry zazwyczaj na tych przestrzeniach przy ziemi są trochę mniejsze, wolniejsze. Te nasze rozwiązania.. nasze..

rozwiązania, które uzyskujemy w "Wielkim Wyzwaniu: Energia" pasują tak naprawdę wszędzie. Też dlatego do finału nie chcemy zaprosić jednego wykonawcy. Nie chcemy zademonstrować jednego wykonawcy. Tylko chcemy zademonstrować dziesięciu wykonawców. Może taka trochę dziwna analogia, ale w telewizji można było oglądać różne teleturnieje czy turnieje muzyczne. Okazuje się, że największe sukcesy nie zawsze... później największe kariery nie zawsze robiły te osoby, które zajęły pierwsze miejsce, tylko te, które po prostu były wystarczająco dobre w swojej małej niszy, które trafiły do słuchaczy. Też mam taką nadzieję, że pierwsze miejsce oczywiście to jest prestiż, to jest nagroda. Ale także inne miejsca, które zademonstrują swoje rozwiązania na płycie głównej PGE Narodowy, będą mogły trafić do serc naszego społeczeństwa. To też jest bardzo ważne, że inwestując w wiele rozwiązań mamy większą szansę, że któreś na pewno gdzieś zadziała.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

A skoro pan Maciej jest przy głosie to kolejne pytanie do ciebie. Otóż, co w przypadku, kiedy finał "Wielkiego Wyzwania: Energia" nie będzie mógł odbyć się w wyznaczonym terminie na Stadionie Narodowym? Czy zostanie wyznaczona inna data, czy przewidziano inne rozwiązanie tego problemu?

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Szukam jakiegoś drewnianego elementu, żeby odpukać.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

W puste i niemalowane! Dziękuję. Nie zdarzy się.

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Oczywiście mamy cały czas z tyłu głowy to ryzyko, że pandemia do nas wróci, że zaatakuje nas kolejna fala. Przewidujemy wtedy, nie chcemy już przeciągać tego konkursu, już raz a nawet dwa razy pandemia trochę utrudniła realizację tego przedsięwzięcia. "Wielkie Wyzwanie" ma się charakteryzować w miarę szybką realizacją, więc postaramy się zrealizować finał w sierpniu. Natomiast możliwe, że po prostu będą ograniczenia, jeżeli chodzi o publiczność. Prawdopodobnie wtedy będziemy musieli przenieść głosowanie publiczności na najciekawszy wizualnie prototyp na przykład do sieci. Może wtedy zrobimy transmisję na żywo z tych wszystkich wydarzeń, z konferencji, z nawiewania sztucznego wiatru na prototypy. Natomiast klimat też nie może poczekać. Przepraszam. Pozyskiwanie energii z zielonych źródeł musi nastąpić czym prędzej. Więc też nie możemy odkładać tego w nieskończoność.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

My jesteśmy gotowi na każdy scenariusz, ale trzymamy się naszego. I ten zrealizujemy. Ostatnie trzy pytania. Jakie będą dotacje na prototypy i pilotażowe wdrożenia OZE w kontekście wodoru w zestawach?

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępcy dyrektora NCBR:

Powiem tak, w ramach centrum mamy szereg różnego rodzaju programów, także prototypy, które zostaną wyprodukowane, czy w ramach tego naszego "Wielkiego Wyzwania", czy wyprodukowane, czy stworzone zupełnie niezależnie. Mają naprawdę szereg narzędzi, które są dostępne. Czy programów, które są dostępne w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. Mamy oczywiście projekty, program dotacyjny, ale też zapraszamy do współpracy z funduszami Bridge Alfa, które też inwestują w innowacyjne projekty, które mają za zadanie te prototypy komercjalizować, wypuszczać na rynek. Mamy wsparcie poprzez nasz NCBR Investment Fund na kolejnej rundzie finansowania w momencie, kiedy ten prototyp staje się

już zdolny do komercjalizacji. Mamy też fundusze z PFR, które naprawdę posiadają znaczące środki i know-how pozwalające na komercjalizację prototypów, które się dają skomercjalizować. Także to, co jest naprawdę istotne na tym etapie, to jest stworzenie prototypu, który ma szansę na komercjalizację, wdrożenie w życie. Jak tylko takie coś nam się uda zrobić, czy osiągnąć w ramach naszego "Wielkiego Wyzwania" i nie tylko, naprawdę sektor publiczny ma bardzo dużo narzędzi i naprawdę sporo środków, żeby ten prototyp stał się czymś, co będzie podbijać rynki.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

To idąc za ciosem pytanie od pana Adama. Jaka jest pozycja zielonego wodoru w magazynowaniu energii w OZE? Ten sektor jest obiecujący już dziś, także w dużym, ciężkim transporcie i przemyśle. Tak, nie - tu znak zapytania.

Wypowiedź Wojciecha Racięckiego - dyrektor Działu Rozwoju Innowacyjnych Metod Zarządzania Programami, NCBR:

Może ja odpowiem, bo akurat w tej chwili mamy dwa programy, które akurat są w naszym departamencie. Pewnie są jeszcze inne, ale dwa programy wodorowe. To jest samochód na paliwo wodorowe, bazujące na magazynach wodoru i na ogniwie wodorowym. To jest jeden projekt w tej chwili. I właśnie wybraliśmy wykonawców do drugiego etapu tego projektu. Znaczą, tam są dwa strumienie. Jeden to samochód bateryjny, drugi to samochód wodorowy. To jest samochód do , tony. A drugi projekt to jest magazynowanie wodoru. I tu właśnie Maciek jest kierownikiem tego projektu. Więc Maciek, oddaje ci głos. Możesz powiedzieć, jaki jest status.

Wypowiedź Macieja Malskiego-Brodzickiego - koordynatora Wielkiego Wyzwania: Energia, NCBR:

Magazynowanie wodoru jest oczywiście dosyć nową technologią. I jest przyszłością. Dużo się mówi o wodorze. Więc tak jak tutaj zostało powiedziane, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju już wspiera rozwój tej technologii. Już mamy programy, w których można uzyskać dofinansowanie na realizację takich badań. Oczywiście pozostaje też jeszcze "Szybka Ścieżka", jeżeli ktoś ma własny pomysł. Natomiast wracając do pytania, czy w OZE można magazynować wodór, wykorzystać wodór jako magazyn energii? Tak, jak najbardziej. Jest to stosowane na zachodzie. Czy będą takie pomysły wspierane z naszych środków w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju? Jak najbardziej, tak, jeżeli taki wniosek do nas zostanie złożony, bo to też proszę pamiętać, że my możemy odpowiedzieć tylko i wyłącznie na te inicjatywy, które wpływają do nas. My oczywiście ogłaszamy konkursy, ogłaszamy programy, ale to rynek i właśnie takie osoby, które zadają te pytania powinny przyjść do nas z takimi pomysłami. I wtedy znajdziemy sposób na finansowanie ich. Mamy oczywiście punkt kontaktowy, jeżeli ktoś nie jest do końca świadomy naszych programów czy instrumentów, na pewno takie wsparcie dostanie. Więc najważniejsza rzecz to przede wszystkim zrobić ten pierwszy krok i zgłosić się do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

No i idealną klamrą na koniec jest pytanie o to, gdzie mogę poznać szczegóły dotyczące możliwości wsparcia właśnie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju konkretnego projektu?

Wypowiedź Przemysława Kurczewskiego - zastępcy dyrektora NCBR:

Konkretnego projektu?

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Albo konkretnych projektów? Gdzie szukać tych informacji?

Ciąg dalszy wypowiedzi Przemysława Kurczewskiego - zastępcy dyrektora NCBR:

Mamy oczywiście punkt kontaktowy. Jest strona internetowa. My oczywiście nie doradzamy, jak dostać... otrzymać wsparcie w konkretnym projekcie. Natomiast zapewniamy informacje, jak złożyć wnioski o konkretne projekty. I jakaś ścieżka dojścia decyzyjna do ewentualnego wsparcia finansowego w tej czy innej formie. Natomiast nie doradzamy, jak to się robi. Tego nie robimy.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Tych pytań jest dużo więcej. A ja tylko mogę powiedzieć, że oczywiście nie na wszystkie znaleźliśmy teraz odpowiedź, ale obiecujemy przesłać te odpowiedzi mailowo. Więc na każde pytanie na pewno odpowiemy. I jeszcze na chwilę wracamy do pani dyrektor.

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektor Departamentu Projektów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR:

Tak, bo ja chciałam powiedzieć, trochę zachęcić wszystkich tych, którzy chcą sprawdzić czy ich projekt rzeczywiście jest innowacyjny. I czy mogą ubiegać się o dofinansowanie nie tylko w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, ale również w innych instytucjach, które realizują program "Inteligentny Rozwój". Jakby zajmują się wsparcie przedsiębiorców, którzy realizują innowacyjne projekty. Mamy taką inicjatywę, która się nazywa STEP - Sprawdzimy Twój Eksperymentalny Projekt. Wystarczy wejść na stronę właśnie STEP, wpisać, tam jest specjalny formularz. I my już współpracując z ekspertami branżowymi, wskażemy miejsce, do którego można się ubiegać o dofinansowanie, w jakiej skali. Wskażemy też, czy ten projekt ma szansę powodzenia czy nie. Jakie są jego mocne, słabe strony. Współpracujemy tutaj z ekspertami i branżowymi, i finansowymi, którzy są w stanie taką pierwszą... dać pierwszy ogląd tego, gdzie dany projekt może być finansowany, w których działaniach programu "Inteligentny Rozwój". Więc serdecznie zapraszam.

Wypowiedź Patryka Kuniszewicza - prowadzącego konferencję:

Bardzo gorąco dziękuję. I tak jak obiecałem, na wszystkie pytania te, które nie padły w trakcie naszego spotkania, prześlemy odpowiedź drogą mailową. My czekamy na zwycięzców i na ten milion złotych podczas wielkiego finału "Wielkiego Wyzwania: Energia"! Bardzo gorąco dziękuję moim rozmówcom. Dziękuję państwu za to spotkanie. I skoro poznaliśmy harmonogram to mówimy: do zobaczenia, do usłyszenia!

Wypowiedź Małgorzaty Szczepańskiej - dyrektor Departamentu Projektów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR:

Dziękujemy bardzo, do zobaczenia.

Wypowiedź Aleksandry i Piotra Stanisławskich - CRAZY NAUKA:

Dziękujemy.